

Kunnskapsdepartementet

**VIRKSOMHETS- OG ØKONOMIINSTRUKS
FOR SIKT – KUNNSKAPSSEKTORENS
TJENESTELEVERANDØR**

1 Innledning

Virksomhets- og økonomiinstruksen er fastsatt av Kunnskapsdepartementet den 20. desember 2024 jf. reglement for økonomistyring i staten § 3, andre ledd, og trer i kraft fra 1. januar 2025. Gjenpart av instruksen er sendt til Riksrevisjonen.

Kunnskapssektorens tjenesteleverandør vil heretter i instruksen være benevnt som Sikt. Hensikten med instruksen er å klargjøre fordelingen av ansvar og myndighet mellom Kunnskapsdepartement og Sikt.

1.1 Instruksens virkeområde og forhold til økonomiregelverket

Virksomhets- og økonomistyringen i Sikt skal følge økonomiregelverket i staten, med mindre det er innvilget unntak. Økonomiregelverket består av reglement for økonomistyring i staten (heretter kalt reglementet) og bestemmelser om økonomistyring i staten (heretter kalt bestemmelsene). Rundskriv fra Finansdepartementet som er fastsatt med hjemmel i reglementet skal anses som en del av økonomiregelverket. De aktuelle bestemmelsene i økonomiregelverket er ikke gjengitt i instruksen.

Unntak fra økonomiregelverket innvilges av Finansdepartementet, eller den som Finansdepartementet delegerer myndighet til. Unntak fra instruksen gis av Kunnskapsdepartementet. Instruksen er hjemlet i § 3 i reglementet, og er laget som et tillegg til dette regelverket.

2 Departementets styring av Sikt

2.1 Departementets overordnede ansvar

Sikt er et forvaltningsorgan med særskilte fullmakter til bruttoføring utenfor statsbudsjettet (nettobudsjettet virksomhet) og er forvaltningsmessig underlagt Kunnskapsdepartementet.

Kunnskapsdepartementet har ansvaret for etatsstyringen av Sikt, og skal sikre at virksomheten ivaretar sitt samfunnsoppdrag, oppnår mål og prioriteringer, utnytter tildelte ressurser effektivt, samt opererer innenfor de lover, regler og rammer som er satt.

Direktøren er virksomhetsleder for Sikt og er beskikket i stillingen på åremål. Direktøren er tilsatt av Kunnskapsdepartementet, og departementsråden har personalansvaret for direktøren. Det gjennomføres årlige medarbeidersamtaler mellom departementsråden og direktøren i Sikt. Departementet utarbeider kontrakt for direktøren som revideres hvert år. Kravene i kontrakten ses i sammenheng med målene i tildelingsbrevet.

2.2 Sikts samfunnsoppdrag, målgrupper og roller

Samfunnsoppdrag

- Sikt skal bidra til at virksomheter og brukere i kunnskapssektoren når sine mål
- Sikt skal utvikle, forvalte og drifte digitale fellestjenester og infrastruktur
- Sikt skal bidra til sikker digitalisering i kunnskapssektoren og legge til rette for innovasjon

Målgrupper

Sikts målgruppe og kunder er virksomheter i kunnskapssektoren. Brukere av tjenestene vil være

ansatte eller elever/studenter ved virksomheter i kunnskapssektoren. For enkelte tjenester vil innbyggere, næringsliv, ansatte i øvrige offentlige virksomheter og samarbeidspartnere for ovenstående virksomheter være brukere.

Roller

Leverandør av fellestjenester

- Sikt skal være en foretrukket leverandør og partner ved å levere gode og kostnadseffektive digitale tjenester.
- Sikt skal levere en helhetlig og sammenhengende digital grunnmur for kunnskapssektoren og bidra til samarbeid på tvers av sektorer og landegrenser.
- Sikt skal levere tjenester som styrker kunnskapssektoren innenfor informasjonssikkerhet, personvern og håndtering av data.
- Innenfor rammen av Kunnskapsdepartementets styringsmodell for informasjonssikkerhet og personvern i høyere utdanning og forskning, er Sikt faglig rådgiver for Kunnskapsdepartementet og Direktoratet for høyere utdanning og kompetanse (HK-dir) innenfor informasjonssikkerhet og personvern. Sikt er også leverandør av kunnskapsgrunnlag til HK-dir, særlig med hensyn til risikoforhold og sikkerhetstilstanden i sektoren.
- Sikt skal bistå HK-dir med faglige råd ved utarbeidelse av forslag til sektortiltak innen informasjonssikkerhet og personvern.
- Sikt skal identifisere og forstå brukerbehov, være en pådriver for fellesløsninger og bidra til å realisere strategier og handlingsplaner.
- Sikt skal sørge for drift og videreutvikling av Feide for kunnskapssektoren i samarbeid med relevante virksomheter og ut fra gjeldende føringer, eksempelvis gjennom oppfølging av eID-strategien.

Tilrettelegger for deling og gjenbruk av data

- Sikt skal legge til rette for dataprodusenter og gjøre det enklere å dele og gjenbruke data og tjenester i kunnskapssektoren og i andre sektorer.
- Sikt skal bidra til økt innovasjon, raskere tjenesteutvikling og samfunnsnytte gjennom etablering av plattformer og infrastruktur for innhenting, registrering, sammenstilling og gjenbruk av data i et digitalt økosystem.
- Sikt skal være pådriver for et sikkert og sammenhengende digitalt økosystem, nasjonalt og internasjonalt.

Sektorvist responsmiljø for IKT-sikkerhetshendelser (SRM)

- Sikt har ansvaret for rollen som sektorvist responsmiljø (SRM) for høyere utdannings- og forskningssektoren. Denne rollen er beskrevet i NSMs rammeverk for håndtering av IKT-sikkerhetshendelser og i HK-dirs sektortilpasning av rammeverket.

2.3 Oversikt over Sikts myndighets- og forvaltningsoppgaver

- Ansvar for nasjonal database for vitnemål og dokumentasjon av kompetanse (nasjonal vitnemålsdatabase - NVB), jf. opplæringsloven § 25-2 og opplæringsforskrifta § 20-6
- Ansvar for portal for deling av vitnemål og dokumentasjon av kompetanse (vitnemålsportalen), jf. universitets- og høyskoleloven (uhl) § 15-1 og universitets- og høyskoleforskriften (uh-forskriften) § 10-2

- Ansvar for RUST - register for informasjonsutveksling om utestengte studenter, jf. uhl. § 12-11 og og uh-forskriften § 10-1
- Ansvar for GAUS - register for godkjenning av utenlandsk utdanning, jf. uhl. § 9-9
- Ansvar for database for forskningsinformasjon, jf. uhl. § 15-2 og uh-forskriften § 10-3
- Ansvar for utvikling og drift av it-systemet til Samordna opptak
- Ansvar for fellesavtaler med vitenskapelige utgivere som sikrer åpen tilgang til forskningslitteratur
- Ansvar for det nasjonale forskningsnett og oppgradering av dette
- Utdanningsdirektoratet (Udir) skal legge til rette for at det blir arrangert skolevalg i videregående opplæring, samt gjennomføring av skolevalgsundersøkelse og nasjonal meningsmåling. Sikt har ansvar for den tekniske gjennomføringen av skolevalg, skolevalgsundersøkelse og nasjonal meningsmåling. Udir er behandlingsansvarlig og Sikt er databehandler for Udir. Udir og Sikt skal sammen arbeide med forberedelse og gjennomføring av skolevalget, inkludert planlegging og utviklingsarbeid.

2.4 Styringsdialogen

Den årlige styringsdialogen mellom Kunnskapsdepartementet og Sikt består av følgende hovedelementer:

- Virksomhets- og økonomiinstruks
- Tildelingsbrev og supplerende tildelingsbrev med Riksrevisjonen som kopimottaker
- Årsrapport fra Sikt
- Etatsstyringsmøter
- Skriftlig tilbakemelding fra Kunnskapsdepartementet til Sikt med Riksrevisjonen som kopimottaker

Styringsdialogen skal være basert på vurderinger av risiko og vesentlighet og skal være dokumentert. Oppdrag og føringer som innebærer ressurspådrag skal oversendes Sikt i form av tildelingsbrev eller supplerende tildelingsbrev. Faglig dialog mellom departementet og Sikt foregår gjennom planlagte kontaktmøter og annen faglig kontakt ved behov. Initiativ til faglig dialog kan tas av både departementet og Sikt.

3 Sikts interne styring

3.1 Ansvar og myndighet for ledelsen

Sikt skal ha et internt styringssystem med beskrivelse av roller og ansvar hvor rutiner og internkontroll er integrert.

Sikt skal fastsette interne regler for økonomiforvaltningen ved virksomheten i henhold til gjeldende regelverk og etter de rammer som er satt fra Kunnskapsdepartementet.

Økonomiforvaltningen skal inneholde regler om ansvarsforhold og delegering av myndighet.

Direktøren har ansvaret for virksomhetens daglige drift og sørger for at vedtak truffet av Kunnskapsdepartementet og eventuelt andre departementer blir iverksatt.

3.2 Krav til planlegging, gjennomføring og oppfølging av virksomheten

Sikt skal ha en effektiv og forsvarlig internkontroll. Internkontrollen skal være tilpasset risiko,

vesentlighet og egenart. Systemet skal dokumenteres. Internkontrollen skal utformes og gjennomføres slik at den gir rimelig grad av sikkerhet for at Sikt når de mål som er fastsatt, utfører faste oppgaver og gitte oppdrag, har en effektiv drift, en pålitelig rapportering og at lover og regler følges.

Sikt skal gjennomføre risikostyring i henhold til gjeldende regelverk og krav fra Kunnskapsdepartementet. I tillegg til kontroller som anvist i økonomiregelverket skal det foretas kontroller på aggregert nivå, herunder avstemminger og budsjettoppfølging. Alle kontroller skal være dokumentert.

Sikt skal ha dokumenterte rutiner for etablering og forvaltning av alle sine prosjekter og aktiviteter. Alle disposisjoner skal forvaltes og kontrolleres i et elektronisk økonomisystem som ivaretar økonomiregelverkets krav.

Sikt skal bokføre i henhold til standard kontoplan for statlige virksomheter, og presentere virksomhetsregnskapet i henhold til de statlige regnskapsstandardene (SRS) og de retningslinjer departementet fastsetter. Det skal benyttes godkjente systemer og tjenesteytere der dette finnes. Sikt skal sende inn årsregnskap og delårsregnskap med det innhold og i samsvar med de krav til oppstilling og presentasjon og innenfor de frister som Kunnskapsdepartementet fastsetter.

Sikt skal ha rutiner for delegering av budsjett disponeringsmyndighet og det skal stilles krav til rapportering.

Forhold som er tatt opp av Riksrevisjonen skal følges opp så snart det er mulig. Departementet skal holdes orientert om vesentlige forhold, og skal stå som kopimottaker på institusjonens brev til Riksrevisjonen.

Sikt skal uten unødig opphold varsle departementet når det blir kjent med vesentlige avvik på eget ansvarsområde, eller når det blir kjent med forhold som er av vesentlig betydning for virksomhetens måloppnåelse.

4 Andre krav til Sikt

4.1 Offentlige anskaffelser

Sikt skal ha en anskaffelsespolicy, samt systemer og rutiner som sikrer etterfølgelsen av regelverket for offentlige anskaffelser. Direktøren må sikre nødvendig kompetanse og etablere gode rutiner slik at alle innkjøp gjøres i samsvar med regelverket, og ellers mest mulig effektivt. Innkjøpsarbeidet skal også inngå i ledelsens internkontroll.

4.2 Sikkerhet og beredskap

Sikt skal jobbe systematisk med sikkerhet og beredskap for å kunne håndtere ekstraordinære, uønskede hendelser. Å ivareta sikkerhet og beredskap er et lederansvar. Arbeidet med sikkerhet og beredskap skal inngå som en integrert del av virksomheten i den enkelte institusjon. I *Styringsdokument for arbeidet med sikkerhet og beredskap i Kunnskapsdepartementets sektor* finner man en oversikt over kravene som stilles til underliggende virksomheter innenfor de tre sikkerhetsdomenene (1) samfunnssikkerhet og beredskap, (2) nasjonal sikkerhet og (3) informasjonssikkerhet og personvern.

Lov om nasjonal sikkerhet (sikkerhetsloven) gjelder for alle statlige forvaltningsorganer. *Policy for informasjonssikkerhet og personvern i høyere utdanning og forskning* skal ligge til grunn for SIKTS arbeid med informasjonssikkerhet og personvern. HK-dir har ansvaret for å følge opp

etterlevelsen av policyen. Sikt skal følge opp de anbefalinger som HK-dir gir for arbeidet med informasjonssikkerhet og personvern. IKT-sikkerhetshendelser skal håndteres og varsles i samsvar med rammeverk for IKT-sikkerhetshendelser i UH-sektoren.